

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/90/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010993
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121010993.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Lucie Horvátovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 12. septembra 2022 prejednal sťažnosť odsúdeného

P. S.,

nar. XX.XX.XXXX v O., trvale bytom O., O. K. XXXX/XX, t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6Pp/39/2022 zo dňa 30.06.2022 a takto jednohlasne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/12/2017 zo dňa 06.07.2017, právoplatným dňa 19.09.2017 bol P. S. odsúdený pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že sa nestotožňuje s hodnotením ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Vo zvyšku sťažnosti uvádzal skutočnosti, týkajúce sa zaobchádzania príslušníkov ZVJS voči jeho osobe (bitka a šikana od príslušníkov ZVJS, nazeranie do osobných vecí, prevracanie skriniek, umiestnenie do fajčiarskej izby,..), kvôli čomu podával aj sťažnosti riaditeľovi ústavu na výkon trestu, ako aj ďalšie skutočnosti, ktoré nesúvisia s predmetom veci.

V doplnenej sťažnosti odsúdený požiadal o odvolanie advokáta, nakoľko vyslovil nespokojnosť s právnymi službami poskytovanými obhajcom, a to neúčast' na pojednávaní a nereagovanie na telefonáty a správy.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmienené prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktoré musia byť splnené súčasne (kumulatívne). Možno prisvedčiť jeho názoru, že odsúdený spĺňa len formálnu podmienku z pohľadu výkonu potrebnej výmery trestu odňatia slobody, pričom u neho nie je splnená ani jedna materiálna podmienka. Prvá materiálna podmienka spočíva v polepšení sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Na očakávaní vedenia riadneho života odsúdeného po prepustení na slobodu je založená druhá materiálna podmienka.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje už súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu. Teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode.

Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného (podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa krajský súd konštatuje, že počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného nedošlo k adekvátnej náprave. Správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody nie je na požadovanej úrovni. Z hodnotenia odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody vyplýva, že tento plnením povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie. Opakovane porušoval zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzal do kontaktu, porušoval ústrojovú disciplínu a odmietol splniť príkaz príslušníka zboru väzenskej a justičnej stráže. Počas výkonu trestu bol desaťkrát disciplinárne potrestaný. Stanovené ciele programu zaobchádzania odsúdený neplnil. Súd prvého stupňa tak správne vyhodnotil, že nedošlo k náprave tých povahových vlastností, ktoré ho priviedli do výkonu trestu odňatia slobody.

Súd prvého stupňa rovnako správne dospel k záveru, že odsúdený nespĺňa ani druhú materiálnu podmienku v podobe očakávania, že bude na slobode viesť riadny život. Vzhľadom na správanie odsúdeného a vysokú intenzitu porušovania noriem správania sa vo výkone trestu odňatia slobody nemožno dôvodne predpokladať, že by sa odsúdený napravil už po výkone časti uloženého trestu odňatia slobody, a že by po podmiennečnom prepustení viedol na slobode riadny život.

K námietkam týkajúcim sa nespokojnosti s právnymi službami prideleného obhajcu, krajský súd uvádza, že z nezávislosti advokácie (právnickej profesie) na štáte vyplýva, že vedenie obhajoby je vo svojej podstate záležitosťou medzi obhajcom a obvineným/odsúdeným, či už mu bol obhajca pridelený v režime právnej pomoci poskytovanej štátom, alebo si ho platí klient sám. Podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sú zmluvné štáty/príslušné vnútroštátne orgány povinné zasiahnuť iba vtedy, ak nedostatky na strane ustanoveného obhajcu sú očividné, alebo ak sú na ne dostatočne upozornené iným spôsobom. Z relatívnej nezávislosti výkonu advokátskej praxe vyplýva, že štát advokáta neriadi a nenesie zodpovednosť za jeho činy (rozhodnutie ESLP vo veci Alvarez Sanchez proti Španielsku). Pokiaľ sa však obhajca dopustí zjavnej procesnej chyby, v dôsledku ktorej by malo dôjsť k odmietnutiu podaného opravného prostriedku, mal by príslušný súd prijať určité pozitívne opatrenia.

Z uvedeného je teda zrejmé, že súdy v zásade nemajú povinnosť zasahovať do vzťahu medzi klientom (obvineným/odsúdeným) a obhajcom a ani posudzovať, či hodnotiť kvalitu poskytovaných právnych služieb. Navyiac z predloženého spisu je zrejmé, že odsúdený na verejnom zasadnutí dňa 30.06.2022 súhlasil a žiadal, aby sa konalo v neprítomnosti obhajcu.

K sťažnostnej námietke týkajúcej sa nevhodného správania príslušníkov zboru väzenskej a justičnej stráže krajský súd dodáva, že nie je v kompetencii súdov zaoberať sa ochranou práv odsúdených počas výkonu trestu. Odsúdení majú možnosť podať sťažnosť, ktorou sa domáhajú ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnievajú, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo jej príslušníkov podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach. Na vybavenie sťažností odsúdených sú príslušné kompetentné orgány.

Z vyššie konštatovaných dôvodov rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.